

AF-XLIV. 7. Z diskuse k organizaci vědy

7.1. Vladimír Nekvasil:

K referátu prof. Chýly:

Kroky ke zlepšení neuěšených poměrů v české vědě lze poměrně rychle zahájit zásadním zkvalitněním personálního složení RVVI a následným soustředěním její práce (výhradně) na zásadní problémy české vědy a její vazby na společnost.

7.2. Vladimír Čechák:

- Dosáhnout rehabilitace pojmu „věda“ (a nejen pojmu). Nelze ji redukovat jen na „výzkum“, byť sebelépe organizovaný..
- Základní výzkum poskytuje rozhodující „vstupy“ pro aplikovaný výzkum. Kvalita a úspěšnost „zítěžšího“ aplikovaného výzkumu je podmíněna rozsahem a kvalitou „dnešního“ základního výzkumu!
- Je vhodné uvažovat o racionalitě „rozdělení“ RVVI na „RV pro vědu a výzkum“ a „RV pro vývoj a inovace“.
- Jako účelná se jeví „koncepční“ dlouhodobá spolupráce mezi vedením AV ČR, předsednictvem ČKR a vedením (užším předsednictvem) RVŠ. Jejím základem by mělo být nejen to, v čem se „shodujeme“, nýbrž nalezení (nebo nalézání) konsenzu v tom, v čem se lišíme.

7.3.

Odborná skupina Organizace výzkumu České fyzikální společnosti Jednoty českých matematiků a fyziků
..... Praha, 15.4.2010 XII. Akademické fórum: "Reforma vysokoškolského vzdělávání I"

Poradní orgán pro vědu

Martin Černohorský

Klasickou terminologickou řadu věda–výzkum–vývoj státní správa nejprve vypuštěním prvotního článku v analogii s termíny research-development ochudila (RVV – Rada pro výzkum a vývoj) a následně na konci řady účelově obohatila (RVVI – Rada pro výzkum, vývoj a inovace). Tím je dobře postaráno (a nepochybně s oprávněným důrazem na význam aplikovaného výzkumu a využití jeho výsledků) o aplikovaný výzkum a jeho financování z veřejných prostředků, dokonce včetně jeho přesahu do výroby (např. možnost financovat

z veřejných prostředků statisticky významnou sérií funkčních vzorků – to se už jako oprávněné nejeví).

Rada pro výzkum, vývoj a inovace plní takto vymezené poslání s využitím svého monopolního mocenského postavení, pominou-li se překvapivě hrubé odborné nedostatky v jejím rozhodování, z hlediska oblastí zainteresovaných na významném upřednostňování aplikovaného výzkumu velmi dobře. Byl by i docela namístě název se zkratkou RAVVI – Rada pro aplikovaný výzkum, vývoj a inovace.

Této Radě by se nemělo vytýkat, že vědu ve svém názvu nemá, má-li být vědomě smysl její existence v zajištění výrazné preference vědu následujících fází řetězce. Na druhé straně by se stejně tak nemělo s poukazem na její existenci oponovat názoru, že věda je z hlediska péče státní správy za dané situace blízka stavu bezprizornosti, přinejmenším pokud jde o poradní orgány vrcholné exekutivy.

Potíž s poukazem na myslitelně klamavé údaje o míře veřejných prostředků určených na vědu má jednoduché a nekonfliktně účinné řešení. V diskusním příspěvku na VII. Akademickém fóru, Praha, 19.11.2009, uvádí profesor Kurzweil jako první bod

"Měli bychom mít dva poradní orgány:

Radu pro vědu (v kontinentálním smyslu slova),

Radu pro výzkum, vývoj a inovace."

Je věcí mocenského rozhodnutí umožnit využití prostředků určených deklarativně pro vědu k jiným účelům. Vymizení termínu věda z názvu poradního grémia tomu napomáhá. Prostředky vědě skutečně poskytované jsou nižší než prostředky oficiálně vykazované jako prostředky na vědu. Poradním orgánem pro jejich využití, resp. alokaci by mělo být – bez ohledu na jejich objem, mocenským rozhodnutím jakkoli vysoký nebo nízký – jiné grémium než Rada pro výzkum, vývoj a inovace.

Ustavením poradního orgánu pro vědu z jednotlivců potřebně kvalifikovaných automaticky zmizí řada antagonismů plynoucích z nevěcnosti dosavadního uspořádání a z projevů jím umožněné neodbornosti postupů, zatěžujících negativně vztahy mezi institucemi jak na vrcholných, tak i na nižších úrovních, a poškozujících nejen odborné komunity, ale celou společnost.